

# Spis Przedmiotów

UŁOŻONY WEDŁUG TREŚCI ARTYKUŁÓW.

|                                                         | Str.    |                                                    | Str.     |
|---------------------------------------------------------|---------|----------------------------------------------------|----------|
| <b>I. Matematyka, Astronomia, Meteorologia, Fizyka.</b> |         | Komety oczekiwane w 1908 r., kr. n. p.             |          |
| O naturze promieni Röntgena p. J. L. Sal-               |         | w. w. . . . .                                      | 126      |
| petera . . . . .                                        | 1, 24   | Oznaczenie siły świetlnej księżyca, kr. n.         |          |
| Astronomia w Babilonie p. S. B. . . . .                 | 5       | w. w. . . . .                                      | 126      |
| Fizyczne własności smug, pozostawianych                 |         | Związek pomiędzy ściśliwością a napięciem          |          |
| przez meteory, kr. n. p. S. B. . . . .                  | 11      | powierzchniowem, kr. n. p. A. W. . . . .           | 126      |
| Calkowite zaćmienie słońca d. 3 stycznia                |         | Kolor światła lamp żarowych, kr. n. p.             |          |
| 1908 r. p. w. w. . . . .                                | 27      | w. w. . . . .                                      | 126      |
| Szczegóły na powierzchni Jowisza, kr. n.                |         | O gęstości grafitu, kr. n. p. A. W. . . . .        | 127      |
| p. S. B. . . . .                                        | 29      | Ile waży kalorya? p. Stanisława Bouffalla. . . . . | 129      |
| O naturze promieni Röntgena, p. J. L. Sal-              |         | Czy promienie katodálne są elektronami             |          |
| petera . . . . .                                        | 41      | czy ruchem falowym? p. J. L. S. . . . .            | 136      |
| Promieniowanie w jednostkach absolutnych                |         | Komety obserwowane w roku 1906, p. m.              |          |
| wolnej powierzchni śnieżnej, kr. n.                     |         | h. h. . . . .                                      | 137      |
| p. L. H. . . . .                                        | 46      | Jonizacya powietrza w naczyniach ołowia-           |          |
| Forma i wielkość kryształów śniegu obser-               |         | nych, kr. n. p. S. B. . . . .                      | 142      |
| wowanych na Szpicbergu, kr. n. p.                       |         | Wpływ zasłon na wysokość potencjału                |          |
| L. H. . . . .                                           | 47      | wyładowania, kr. n. p. A. D-wicza. . . . .         | 155      |
| Dr. Alfred Gradenwitz. Fale elektryczne                 |         | Jeszcze o elektronach dodatnich, kr. n. p.         |          |
| w służbie meteorologii, tłum. A. Do-                    |         | J. L. S. . . . .                                   | 172      |
| roszkiewicz . . . . .                                   | 52      | Świecenie elektryczne gazów i teoria zo-           |          |
| Papier japoński jako owinięcie do termo-                |         | rzy północnej, p. J. L. Salpetera . . . . .        | 209, 227 |
| metru wilgotnego, kr. n. p. L. H. . . . .               | 61      | Zjawiska świetlno-elektryczne na cienkich          |          |
| H. A. Lorentz. Światło a budowa mate-                   |         | listkach złota, kr. n. p. J. L. S. . . . .         | 221      |
| ryi, tłum. S. B. . . . .                                | 81, 103 | W. Wundt. Obliczanie stałej słonecznej,            |          |
| Calkowite zaćmienie słońca d. 3 stycznia                |         | tłum. L. H. . . . .                                | 247, 263 |
| r. b., kr. n. p. w. w. . . . .                          | 93      | Para wodna w atmosferze Marsa, kr. n. p.           |          |
| Meteorologiczna stacya „latawcowa“ nad                  |         | w. w. . . . .                                      | 251      |
| jeziorem Badenśkiem, kr. n. p. m.                       |         | List otwarty do redakcyi „Wszechświata“            |          |
| h. h. . . . .                                           | 109     | p. St. Bouffalla. . . . .                          | 256      |
| Piece elektryczne, których działanie opar-              |         | Dyspersya światła w przestrzeni próżnej,           |          |
| te jest na rozżarzaniu się oporów, kr.                  |         | p. J. L. Salpetera . . . . .                       | 257      |
| n. p. S. B. . . . .                                     | 109     | Izotermiczna warstwa atmosfery, kr. n. p.          |          |
| Badania Wooda nad fluorescencyą pary                    |         | w. w. . . . .                                      | 276      |
| sodu, p. St. Landau . . . . .                           | 113     |                                                    |          |



Str.

Str.

C. E. Menderhall i R. L. Ingersol. O pewnych nieznanach dotąd zjawiskach, okazywanych przez drobne cząstki metalowe na żarówce Nernsta, tłum. S. B. . . . . 275

O świetle ugiętem, siatkach dyfrakcyjnych i o spektroskopie schodkowym, p. St. Landau . . . . . 289, 330

Kometa Enckego, kr. n. p. w. w. . . . . 313

Meteory a kometa Halleya, kr. n. p. w. w. . . . . 314

Wpływ „typów opadów” na roczny okres opadów, kr. n. p. L. H. . . . . 314

Kwadratura koła, p. H. Steinhausa . . . . . 353, 371

Obecny stan kwestyi dyspersyi światła w przestrzeniach wszechświatowych, p. J. L. Salpetera . . . . . 388

Dr. H. Greinacher. O klasyfikacji nowych promieni, tłum. D. i G. . . . . 404, 421

Uginanie się promieni Röntgena, p. J. L. S. . . . . 431

Jak oznaczać stopień zachmurzenia, p. A. D-wicza . . . . . 433

Jony gazów pod ultramikroskopem, p. J. L. S. . . . . 447

Elektrony dodatnie, kr. n., p. J. L. S. . . . . 447

Jaka jest możliwa najwyższa temperatura? p. J. L. S. . . . . 465

Henryk Becquerel. Uwagi o współczesnej teorii materii, tłum. D. i G. . . . . 497

Gehrcke i Reichenheim. Promienie anodálne, podał J. L. S. . . . . 518

Jan Ruskin i meteorologia, rozm. p. M. . . . . 559

Ruchy molekularne Browna, kr. n., p. A. W. . . . . 591

Promieniowanie nocne, kr. n., p. S. B. . . . . 605

Świecące szlaki meteorytyczne, kr. n., p. r. . . . . 606

Przyczynek do teorii rezonatorów Helmholtza, kr. n., p. J. K. S. . . . . 607

Wnętrze ziemi i planet . . . . . 619

Nowe wyznaczenie osi słońca, kr. n., p. S. B. . . . . 655

O nowych zdobyczach w dziedzinie promieni elektrycznych, p. St. Landau. . . . . 657

Prędkość radyalna Algola, kr. n., p. S. B. . . . . 671

Cząsteczki amikroskopowe. kr. n., p. r. . . . . 671

O ciśnieniu światła, p. J. L. Salpetera . . . . . 673, 693, 714

Przyszły powrót komety Halleya, p. J. Fattersona . . . . . 705

O powstawaniu mgły w obecności emanacji radu, kr. n., p. St. L. . . . . 719

Nowa metoda wyznaczania ładunku jonu, kr. n., p. St. L. . . . . 733

Elektryczna metoda liczenia cząstek  $\alpha$  wysyłanych przez ciała radioaktywne, kr. n., p. S. B. . . . . 734

Przyczynek do poznania istoty cząstki  $\alpha$ , kr. n., p. S. B. . . . . 734

Otrzymywanie emanacji radu w stanie czystym i jej widmo kr. n., St. L. . . . . 750

Komety obserwowane w r. 1907. p. m. h. h. . . . . 795

O komecie Morehousea, kr. n., p. T. B. . . . . 797

Nowa gwiazda zmienna, kr. n., p. J. L. S. . . . . 797

Zjawisko Zeemana na słońcu, kr. n., p. St. L. . . . . 797

Rzekoma dyspersja światła w przestrzeniach międzygwiazdowych, kr. n., p. J. L. S. . . . . 798

Czerwona plama Jowisza, kr. n., p. S. B. . . . . 813

O polaryzacji człowieka żywego, poddane go działaniu prądu, kr. n., p. St. L. . . . . 814

Kalendarzyk astronomiczny, p. T. B. 11, 78, 141, 206, 286, 351, 428, 495, 574, 637, 701, 767

## II. Mineralogia, Geologia, Górnictwo.

Jeszcze o tworzeniu się drogich kamieni z rodziny aluminidów, kr. n., p. A. W. . . . . 158

Dyabazy we wschodniej części Spitzbergu, kr. n., p. L. H. . . . . 173

Znaczenie otwornic w geologii, p. d-ra W. Friedberga . . . . . 193

Obecność mikroskopicznego dyamentu na dnie morza i w próbie ziemi uprawnej, kr. n., p. J. L. S. . . . . 223

Piramidy ziemne w Tyrolu, p. d-ra W. Friedberga . . . . . 225

De Launay. Historia teoryj geologicznych, tłum. L. H. . . . . 449, 470, 491

Złoto i srebro w głębiach Atlantyku, kr. n., p. r. . . . . 463

Eksploracja rud niklowych w Nowej Kaledonii, rozm. p. M. . . . . 527

Stan obecny eksploatacji siarki, p. M. . . . . 557

Stosunek piaskowca karpackiego do śląsko-polskiego zagłębia węglowego, p. d-ra Wilhelma Friedberga . . . . . 593

Stromboli, przez Mieczysława Limanowskiego . . . . . 721

A. Michel-Lévy. Sztuczne odtwarzanie skał i minerałów, tłum. L. H. . . . . 753, 775

## III. Chemia.

Prof. W. Pauli. Nowa gałąź chemii, tłum. K. S. . . . . 9

Nowe spostrzeżenia z dziedziny analizy spektralnej, kr. n. p. A. W. . . . . 12

O współczynniku ściśliwości pierwiastków, kr. n. p. A. W. . . . . 13

Z chemii emanacji radowej, kr. n. p. A. W. . . . . 13

Psucie się tyglów platynowych, kr. n. p. S. B. . . . . 13



| Str.                                                                                                    | Str.               |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|
| Wpływ ciężkości na wydzielanie się radioaktywności indukowanej, kr. r. p. S. B. . . . .                 | 61                 |
| Zegar radowy, kr. n. p. A. D-wicza . . .                                                                | 62                 |
| Radioaktywność powietrza na otwartem morzu, kr. n. p. S. B. . . . .                                     | 93                 |
| Sole w wodzie morskiej, streścił A. K. .                                                                | 101                |
| Wpływ reakcyi środowiska na wielkość cząsteczek koloidalnych, kr. n. p. A. W. . . . .                   | 109                |
| O rozkładaniu się pierwiastków pod wpływami radioaktywnymi, kr. n. p. A. W. . . . .                     | 137                |
| Nowa postać widma metali, kr. n. p. S. B. .                                                             | 143                |
| E. Fischer. Chemia ciał proteinowych i jej znaczenie dla biologii, tłum. E. Kiernik . . . . .           | 145, 167, 185      |
| Bezpośredni pomiar ilości emanacyi radu w atmosferze, kr. n. p. S. B. . . . .                           | 157                |
| Z dziedziny elektrosyntez, kr. n. p. A. W. .                                                            | 157                |
| Nieco o zastosowaniu zasad termodynamiki do zjawisk chemicznych, p. Adama Wroczyńskiego . . . . .       | 161, 181           |
| Nowa hipoteza o aktywnoautografii, p. Zygmunta Klonowskiego . . . . .                                   | 188                |
| Pochodzenie radu, kr. n. p. w. w. . . . .                                                               | 191                |
| O wpływie światła słonecznego na gazy rozpuszczone w wodzie morskiej, kr. n. p. A. W. . . . .           | 222                |
| Wpływ wysokiej temperatury na rad, kr. n. p. w. w. . . . .                                              | 222                |
| Obecność miedzi i litu w mineralach, zawierających rad, kr. n. p. w. w. . . . .                         | 222                |
| O arsenie i bizmucie, kr. n., p. A. W. . . .                                                            | 222                |
| Przemiany fosforu w roztworze, kr. n., p. A. W. . . . .                                                 | 252                |
| Pochłanianie azotanu srebra i jodku potasu przez jodek srebra, kr. n., p. A. W. .                       | 252                |
| Czynność optyczna ropy w świetle współczesnych teoryj chemicznych, przez Juliana Bartnickiego . . . . . | 321, 341, 378      |
| Zmiany w słońcu wody na powierzchni morza północnego, p. L. H. . . . .                                  | 435                |
| Zapach pocieranego krzemienia, kr. n., p. M. . . . .                                                    | 558                |
| Utlenianie się siarki pod ciśnieniem, kr. n., p. r. . . . .                                             | 606                |
| O chemiluminescencji oraz o istocie zjawisk jarzenia się wogóle, p. Zygmunta Klonowskiego . . . . .     | 613, 633, 646, 665 |
| O skropleniu helu, kr. n., p. St. L. . . . .                                                            | 686                |
| Działanie emanacyi radowej na roztwory soli miedziowych, kr. n., p. St. L. . .                          | 684                |
| Ozon i dwutlenek węgla w atmosferze, kr. n., p. S. B. . . . .                                           | 686                |
| Oczyszczanie wody zapomocą wodorotlenku żelazowego, kr. n., p. r. . . . .                               | 687                |
| Synteza wodoru, kr. n., p. J. L. S. . . . .                                                             | 702                |
| Obecność gazów rzadkich w różnych warstwach atmosfery, kr. n., p. S. B. . .                             | 701                |
| Hel a radioaktywność w mineralach rzadkich i pospolitych, kr. n., p. S. B. . .                          | 703                |
| O wpływie temperatury na przemiany promieniotwórcze, kr. n., p. St. L. . . . .                          | 718                |
| Promieniotwórczość potasu i innych metali alkalicznych, kr. n., p. St. L. . .                           | 718                |
| Otrzymywanie argonu z powietrza zapomocą węgliku wapnia, kr. n., p. St. L. . . . .                      | 719                |
| E. Rutherford i T. Royds. Działanie emanacyi radowej na wodę, tłum. p. S. B. . . . .                    | 735                |
| Promieniotwórczość wysokich warstw atmosfery, kr. n. p. St. L. . . . .                                  | 799                |
| Jonizacja powietrza przez światło ultrafioletowe, kr. n., p. J. L. S. . . . .                           | 799                |
| O jonizacyi zapomocą fosforu i o fosforescencji, kr. n., p. St. L. . . . .                              | 799                |
| Sztuczne dyamenty w świetle teoryi faz, p. Mieczysława Centnerszvera . . .                              | 801 826            |
| Analiza ziemi jadanej przez geofagów w Boliwii, kr. n., p. M. S. . . . .                                | 814                |
| Bronz glinowy, k. n. p. r. . . . .                                                                      | 829                |

#### IV. Biologia, Antropologia, Paleontologia.

|                                                                                                                                                 |                |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|
| Własności toksyczne surowic leczniczych, kr. n. p. K. S. . . . .                                                                                | 14             |
| Hodowle gruźlicze in vivo i surowice przeciwgruźlicze, kr. n. p. K. S. . . . .                                                                  | 15             |
| Zdolność zmiany miejsca u roślin, p. J. Wodzińską . . . . .                                                                                     | 21             |
| Sztuczne zapłodnienie u ssaków, kr. n. p. Cz. St. . . . .                                                                                       | 31             |
| Próba filogenetycznego objaśnienia istoty wreczka zalążkowego i podwójnego zapłodnienia u roślin okrytozalążkowych, p. Z. Woycieckiego. . . . . | 33, 55, 73, 85 |
| O życiu utajonem nasion, p. Cz. St. . . . .                                                                                                     | 38             |
| Praca wykonywana podczas mówienia, kr. n. p. J. T. . . . .                                                                                      | 62             |
| Przypadłości nerwowe u zwierząt, kr. n. p. Cz. St. . . . .                                                                                      | 63             |
| R. Légendre. Neuroniści i antyneuroniści, tłum. K. S. . . . .                                                                                   | 69             |
| O antocyianie, kr. n. p. Cz. St. . . . .                                                                                                        | 94             |
| Kastracja i transplantacja gruczołów płciowych u motyli, kr. n. p. Cz. St. . . .                                                                | 95             |
| Amitoza i karyokineza, p. Jadwigę Młodowską . . . . .                                                                                           | 97, 118        |
| Serodyagnostyka w przymocie, kr. p. Kazimierza Szokalskiego . . . . .                                                                           | 110            |
| Z powodu artykułu „Serodyagnostyka w przymocie“, p. A. Żurakowskiego . . .                                                                      | 40             |



| Str. |                                                                                                                                                                                               | Str.               |
|------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|
|      | Homologia odnoży przyustnych u owadów,<br>p. Jadwigę Wodzińską . . . . .                                                                                                                      | 151                |
|      | Zagadnienia etnologiczne na wybrzeżach<br>północnych oceanu Spokojnego p. L. H. . . . .                                                                                                       | 152                |
|      | Nowe teorye powstawania snu, kr. n. p.<br>K. S. . . . .                                                                                                                                       | 158                |
|      | Badania nad pochodzeniem krwinek czer-<br>wonych u ssaków, kr. n. p. K. S. . . . .                                                                                                            | 158                |
|      | Zdolność wymoczków wybierania pokar-<br>mów, kr. n. p. Cz. St. . . . .                                                                                                                        | 159                |
|      | Wpływ światła na kielkowanie, kr. n. p.<br>Cz. St. . . . .                                                                                                                                    | 173                |
|      | Dziedziczność barwy oczu u ludzi, kr. n.<br>p. Cz. St. . . . .                                                                                                                                | 174                |
|      | Wpływ odżywiania na przewod pokarmo-<br>wy, kr. n. p. Cz. St. . . . .                                                                                                                         | 174                |
|      | Zapłodnienie jajek jeżowca przez krew ro-<br>baka, kr. n. p. Cz. St. . . . .                                                                                                                  | 175                |
|      | Z morfologii doświadczalnej pustelnika,<br>kr. n. p. Cz. St. . . . .                                                                                                                          | 175                |
|      | Opadanie owoców z drzew owocowych,<br>kr. n. p. Cz. St. . . . .                                                                                                                               | 175                |
|      | Światło a komórka żyjąca przez Hertela.<br>tłum. F. D. . . . .                                                                                                                                | 179                |
|      | O mowie zwierząt, przez Jana Golańskiego<br>199, 218, 235                                                                                                                                     |                    |
|      | Wiktor Urbantschitsch. O działaniu wra-<br>żeń barwnych na czynności zmy-<br>słów, tłum. K. B. . . . .                                                                                        | 212, 230           |
|      | Ubarwienie ryb a dobór naturalny, przez<br>Cz. St. . . . .                                                                                                                                    | 220                |
|      | Dziedziczność a nabyty sposób rozmnaża-<br>nia, kr. n., p. Cz. St. . . . .                                                                                                                    | 223                |
|      | Uzębienie człowieka, jako świadectwo je-<br>go przeszłości, p. Edwarda Lotha . . . . .                                                                                                        | 241                |
|      | Kora mózgowa a zachowanie gatunku, p.<br>N. M. . . . .                                                                                                                                        | 250                |
|      | Oczy owadów złożone a fotografia, kr. n.,<br>p. S. L. . . . .                                                                                                                                 | 253                |
|      | Nowe badania biosfieleologiczne, kr. n., p.<br>I. H. . . . .                                                                                                                                  | 254                |
|      | Jacques Loeb. Chemiczny charakter zja-<br>wiska zapłodnienia i jego znaczenie<br>dla poglądów na zjawiska życia, tłum.<br>dr. E. Kiernik . . . . .                                            | 253, 282, 296      |
|      | Drugorzędne znamiona płciowe, kr. n. p.<br>N. M. . . . .                                                                                                                                      | 269                |
|      | Zwyródnienie starcze komórek nerwowych,<br>kr. n., p. Cz. St. . . . .                                                                                                                         | 269                |
|      | Badania nad śpiączką, kr. n., p. L. H. . . .                                                                                                                                                  | 271                |
|      | Rozprzestrzenianie się roślinności na no-<br>wych wyspach w Szwecyi; badania<br>nad rozsiewaniem ziarn przez ptaki,<br>kr. n., p. L. H. . . . .                                               | 287                |
|      | J. Loeb. O wywoływaniu heliotropizmu<br>dodatniego przez kwasy, sz. zęólnie<br>kwas węglowy i o heli tropizmie<br>odjemnym wywołanym przez pro-<br>mienie ultrafioletowe, tłum. K. B. . . . . | 308                |
|      | Kastracya pasorzytnicza skorupiaków, kr.<br>n., p. Cz. St. . . . .                                                                                                                            | 317                |
|      | Kilka słów o telegonii, kr. n., p. Cz. St. . . .                                                                                                                                              | 318                |
|      | Z fizjologii i higieny aeronautów, kr. n.,<br>p. Cz. St. . . . .                                                                                                                              | 318                |
|      | Wiek Pithekanthropusa, kr. n., p. K. Sto-<br>lyhwę . . . . .                                                                                                                                  | 332                |
|      | Czaszki polinezyjskie, kr. n., p. K. Sto-<br>lyhwę . . . . .                                                                                                                                  | 333                |
|      | Ciekawy przyczynek do historii totemiz-<br>mu na wyspach Fidżi, kr. n., p. K.<br>Stolyhwę . . . . .                                                                                           | 333                |
|      | Przyczynek do poznania tworzenia się wę-<br>glowodanów w liściach buraka cu-<br>krowego, kr. n., p. Ad. Cz. . . . .                                                                           | 334                |
|      | Nowe badania nad wrażliwością roślin na<br>podniety świetlne, kr. n., p. Ad. Cz. . . . .                                                                                                      | 334                |
|      | Nowa grota z zabytkami sztuki przedhi-<br>storycznej, rozm. . . . .                                                                                                                           | 335                |
|      | E. Rabaud. Dążenia teratogenii współ-<br>czesnej, tłum. J. Tur . . . . .                                                                                                                      | 337, 359, 390, 407 |
|      | K. Lauenstein. Nowa teorya pochodzenia<br>drobnoustrojów, podał K. S. . . . .                                                                                                                 | 369                |
|      | Odezwa, p. Wł. Rotherta . . . . .                                                                                                                                                             | 383                |
|      | M. Verworn. Zbadanie życia, tłum. Gize-<br>la Goldfinger . . . . .                                                                                                                            | 417, 437, 456      |
|      | Z powodu artykułu: „Nowa teorya pocho-<br>dzenia drobnoustrojów“, p. dra J.<br>Trzebińskiego . . . . .                                                                                        | 428                |
|      | Losy białka zastrzykniętego podskórnie, kr.<br>n., p. J. S. . . . .                                                                                                                           | 428                |
|      | Własności magnetyczne tkanek roślinnych,<br>kr. n., p. J. S. . . . .                                                                                                                          | 429                |
|      | Temperatura kręgowców morskich, kr. n.,<br>p. Cz. St. . . . .                                                                                                                                 | 429                |
|      | Zmysł smaku u ryb, kr. n., p. Cz. St. . . .                                                                                                                                                   | 429                |
|      | Owady a barwa kwiatów, kr. n., p. N. M. . .                                                                                                                                                   | 430                |
|      | Osobliwości fauny wyspowej, kr. n., p.<br>Cz. St. . . . .                                                                                                                                     | 431                |
|      | Nieruchomość ochronna, p. N. M. . . . .                                                                                                                                                       | 444                |
|      | Walka z moskitami, kr. n., p. r. . . . .                                                                                                                                                      | 448                |
|      | Ewolucya uzębienia u zwierząt ssących<br>niższorzędnych, p. h. j. r. . . . .                                                                                                                  | 454                |
|      | Roślinność Nowej Zelandyi, kr. n., p. L. H. .                                                                                                                                                 | 462                |
|      | Trawienie u chomika, kr. n., p. J. S. . . .                                                                                                                                                   | 462                |
|      | Brózdowanie dzieworodne jaj ptasich, kr.<br>n., p. J. T. . . . .                                                                                                                              | 463                |
|      | Prof. L. Genau. Badania nad dziedziczno-<br>ścią, tłum. K. S. . . . .                                                                                                                         | 467                |
|      | Mimikrya i hypnoza, p. K. S. . . . .                                                                                                                                                          | 474                |
|      | Z badań nad roślinami mrówkolubnymi, kr.<br>n., p. Ad. Cz. . . . .                                                                                                                            | 478                |
|      | Długość życia termitów, rozm. p. r. . . .                                                                                                                                                     | 479                |
|      | Dr. Ralf Lagerborg z Helsingforsu. Przy-<br>czyny swoiste uczucia przyjemnego<br>i nieprzyjemnego, tłum. K. B. . . . .                                                                        | 486                |
|      | Działanie promieni X i promieni radu na<br>komórkę roślinną, kr. n., p. r. . . . .                                                                                                            | 496                |
|      | Stężenie pośmiertne mięśnia, kr. n., p. J. S. .                                                                                                                                               | 496                |



|                                                  | Str.     |                                                    | Str.     |
|--------------------------------------------------|----------|----------------------------------------------------|----------|
| Znaczenie śliny dla organizmu ludzkiego          |          | Elektryczność jako czynnik partenogenezy           |          |
| 733 w świetle najnowszych badań, p.              |          | doświadczalnej, kr. n., p. M. S. . . . .           | 750      |
| 80 Stefanę Rygierównę . . . . .                  | 502      | Jacques Loeb: O ogólnych metodach par-             |          |
| Aparat chromidalny a dualizm substan-            |          | ténogenezy sztucznej, p. Tadeusza                  |          |
| 818 cyj jądrowych, p. J. Młodowska . . . . .     | 513      | Kurkiewicza . . . . .                              | 759      |
| O działaniu głodu i skutkach usunięcia wa-       |          | Pierwsze sztucznie w akwariach wyhodo-             |          |
| 822 pnia u gąbek i innych organizmów             |          | wane jeżowce, kr. n., p. M. S. . . . .             | 767      |
| wapi wydzielających, p. T. Kurkie-               |          | O stacjach i pracowniach zoologicznych             |          |
| 828 wicza . . . . .                              | 521      | w Europie i ich znaczeniu dla nau-                 |          |
| Przyczyna sezonowej zmiany upierzenia            |          | ki, p. Ryszarda Błędowskiego . . . . .             | 769, 792 |
| ptaków, kr. n., p. M. . . . .                    | 527      | O dziedziczności przystosowania się do             |          |
| Enkaliptus, rozm. p. M. . . . .                  | 527      | rozrodu pod wpływem czynników                      |          |
| Prof. dr. Emil Abderhalden. Wyniki osta-         |          | zewnętrznych, p. Tadeusza Kurkie-                  |          |
| tnich badań nad ciałkami białkowe-               |          | wicza . . . . .                                    | 805      |
| mi ze szczególnem uwzględnieniem                 |          | Chromozomy jako pierwiastki siłotwórcze,           |          |
| zagadnień biologicznych, tłum. Lu-               |          | p. N. M. . . . .                                   | 809      |
| 830 dwik Anigstein . . . . .                     | 540, 553 | Różnicowanie się uzębienia naczelnych, p.          |          |
| Dr. J. H. F. Kohlbrugge. Rude włosy i            |          | K. Stołyhwę . . . . .                              | 812      |
| ich znaczenie, tłum. S. Poniatowski              | 561, 582 | Hodowla gąbek, jej metody i warunki, k.            |          |
| Symbioza między larwą ważki a wodoro-            |          | n. p. M. S. . . . .                                | 814      |
| 835 stami nitkowatemi, p. d-ra J. Trze-          |          | Z przypadków albinizmu u ptaków, k. n.             |          |
| bińskiego . . . . .                              | 565      | p. M. S. . . . .                                   | 815      |
| Szczepienie i mieszanie wegetatywne, p.          |          | J. T. Cunningham. Rozwój człowieka, tłu-           |          |
| 838 d-ra Bolesława Namysłowskiego                | 567, 587 | maczył St. Pon. . . . .                            | 820      |
| Krew roślin, kr. n., p. A. W. . . . .            | 591      | Wzrost człowieka według wieku, płci i ra-          |          |
| Edwin G. Conklin. Teoria mutacyjna ewo-          |          | sy, k. n. p. J. Gr. . . . .                        | 830      |
| lucyi organicznej, tłum. J. M. . . . .           | 600      | Ułożenie włosów u człowieka, k. n. p. J. Gr.       | 831      |
| O pęcherzykach bakteryjnych (bakteryo-           |          | Anomalie i objawy chorobowe na kościach            |          |
| cystach), p. d-ra L. Garbowskiego                | 604      | ludzkich z Krapiny, k. n. p. K. Sto-               |          |
| Reakcje cyklopów na światło i siłę cięż-         |          | łyhwę . . . . .                                    | 831      |
| kości, kr. n., p. J. K. S. . . . .               | 607      |                                                    |          |
| Czynności pęcherza pławnego u ryb, kr.           |          |                                                    |          |
| 842 n., p. J. K. S. . . . .                      | 607      |                                                    |          |
| Powstanie gatunku nowego przez przy-             |          |                                                    |          |
| 847 stosowanie się do nowego gospoda-            |          |                                                    |          |
| rza, kr. n., p. M. . . . .                       | 607      |                                                    |          |
| O zębach zwierząt ssących, p. d-ra Bene-         |          |                                                    |          |
| 852 dykta Dybowskiego . . . . .                  | 609, 628 |                                                    |          |
| Przemiana kwiatów męskich na kwiaty              |          |                                                    |          |
| żeńskie Carica Papaya, kr. n., p. M. . . . .     | 622      |                                                    |          |
| Jemiola na świerkach, p. A. W. kr. n. . . . .    | 622      |                                                    |          |
| Podział pracy i wnioskowanie kolektywne          |          |                                                    |          |
| u pszczół, kr. n., p. A. W. . . . .              | 623      |                                                    |          |
| Kilka uwag z psychologii porównawczej,           |          |                                                    |          |
| 858 p. Jana Golańskiego . . . . .                | 625      |                                                    |          |
| Rozmnażanie się aktywnie, kr. n., p. R. . . . .  | 638      |                                                    |          |
| Czy bakterie drzewicy rozmnażają się w           |          |                                                    |          |
| przewodzie pokarmowym zwierząt?                  |          |                                                    |          |
| 862 kr. n., p. R. . . . .                        | 638      |                                                    |          |
| Cele i zadania antropologii współczesnej,        |          |                                                    |          |
| 867 p. d-ra Edwarda Lotha . . . . .              | 689      |                                                    |          |
| M. Verworn. Zjawiska w pierwiastkach             |          |                                                    |          |
| układu nerwowego, tłum. W. Sa-                   |          |                                                    |          |
| 872 wicka . . . . .                              | 708, 730 |                                                    |          |
| Barwy ochronne a mimetyzm, kr. n., p. h.         |          |                                                    |          |
| 877 j. r. . . . .                                | 734      |                                                    |          |
| Mózg poligloty, kr. n., p. K. Stołyhwę . . . . . | 735      |                                                    |          |
| Hodowla w pokrewieństwie i krzyżowanie,          |          |                                                    |          |
| 882 p. B. Dyakowskiego . . . . .                 | 742, 762 |                                                    |          |
|                                                  |          | V. Geografia fizyczna, Geografia, Podróże.         |          |
|                                                  |          | Dwie nowe wyprawy antarktyczne, p. L.              |          |
|                                                  |          | H., kr. n. . . . .                                 | 14       |
|                                                  |          | Nowa wyprawa antarktyczna, kr. n., p.              |          |
|                                                  |          | L. H. . . . .                                      | 30       |
|                                                  |          | Największe wzniesienie nad poziom grun-            |          |
|                                                  |          | tu, kr. n., p. S. B. . . . .                       | 60       |
|                                                  |          | Nowe poglądy na ukształtowanie się po-             |          |
|                                                  |          | wierzchni ziemi w Europie środko-                  |          |
|                                                  |          | wej, streszczył L. H. . . . .                      | 65, 88   |
|                                                  |          | Nowy krater Solfatary, kr. n., p. w. w. . . . .    | 79       |
|                                                  |          | Fiasko wyprawy Wallmana, kr. n., p. L. H. . . . .  | 79       |
|                                                  |          | Badania systematyczne nad lagunami we-             |          |
|                                                  |          | neckimi, kr. n., p. L. H. . . . .                  | 172      |
|                                                  |          | Wpływ ciśnienia i porowatości na ruchy             |          |
|                                                  |          | wody podziemnej, kr. n., p. L. H. . . . .          | 253      |
|                                                  |          | Prędkość prądów w Atlantyku północnym,             |          |
|                                                  |          | kr. n., p. L. H. . . . .                           | 254      |
|                                                  |          | Pustynie w Egipcie, kr. n., p. L. H. . . . .       | 268      |
|                                                  |          | Wybuch Afdery, kr. n., p. L. H. . . . .            | 268      |
|                                                  |          | Trzęsienie ziemi na Martynice, kr. n., p.          |          |
|                                                  |          | L. H. . . . .                                      | 268      |
|                                                  |          | Góry lodowe koło Orkadów, kr. n., p. L. H. . . . . | 269      |
|                                                  |          | Antarktyda i jej zlodowacenie, podał F. R. . . . . | 273, 293 |
|                                                  |          | Wyniki wyprawy księcia Abruzzów na                 |          |
|                                                  |          | Ruwenzori, kr. n., p. L. H. . . . .                | 316      |
|                                                  |          | Góra Gausa, kr. n., p. L. H. . . . .               | 415      |



|                                                                                                                           | Str. |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| Orografia i wulkanizm Sumatry, kr. n. . . . .                                                                             | 446  |
| Poszukiwania oceanograficzne wzdłuż wybrzeża zachodniego Grenlandyi, kr. n., p. L. H. . . . .                             | 463  |
| Klimat Kalifornii, kr. n., p. r. . . . .                                                                                  | 463  |
| Warunki klimatyczne Parany w porównaniu z klimatem Królestwa Polskiego a właściwie Warszawy, p. Witolda Szyszlę . . . . . | 529  |
| Linia graniczna drzew w górach, rozm. p. M. . . . .                                                                       | 575  |
| Postępy geografii botanicznej od 1884 r. p. L. H. . . . .                                                                 | 598  |
| Zmiana poziomu morza pod wpływem burzy, kr. n., p. r. . . . .                                                             | 606  |
| Wpływ lasu na zachowanie się wody bieżącej, p. L. H. . . . .                                                              | 747  |

## VI. Nauki stosowane.

|                                                                                                      |     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Bezpośrednie zapisywanie telegramów, rozm. p. W. W. . . . .                                          | 96  |
| Drzewo kauczukowe w Tonkinie, rozm. p. w. w. . . . .                                                 | 112 |
| Telefonowanie bez drutu, kr. n., p. w. w. . . . .                                                    | 319 |
| Telegraf bez drutu a wiadomości meteorologiczne, kr. n., p. w. w. . . . .                            | 319 |
| Oddzielanie tlenu od azotu, kr. n., p. r. . . . .                                                    | 332 |
| Stan obecny radyotrapii, kr. n., p. r. . . . .                                                       | 429 |
| Badania nad powietrzem przestrzeni zamkniętych, p. M. . . . .                                        | 494 |
| Zwierciadła miedziane, kr. n., p. M. . . . .                                                         | 559 |
| Emaliowanie i malowanie na szkłe, p. M. . . . .                                                      | 571 |
| Hygiena szkolna. Odżywianie uczniów, rozm. p. M. . . . .                                             | 575 |
| O zużytkowaniu praktycznem sztucznie wywołanego obniżenia temperatury, p. A. Wroczyńskiego . . . . . | 737 |

## VII. Historia nauki, Życiorysy, Nekrologia.

|                                                                                                                           |     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| O twierdzeniach mechanicznych czyli o metodzie (Traktat Archimiedesa ofiawany Eratostenesowi), tł. St. Bouffall . . . . . | 17  |
| Stulecie Lamarcka, p. dra Jana Tura . . . . .                                                                             | 49  |
| Przyczynek do dziejów stustopniowej skali termometrycznej, kr. n., p. A. D-wicza . . . . .                                | 79  |
| Historia kompasu u Arabów, kr. n., p. J. L. S. . . . .                                                                    | 136 |
| Silvanus G. Thompson. Lord Kelvin, tłum. w. w. . . . .                                                                    | 132 |
| Odkrycie pierścienia saturnowego przez Huygensa, kr. n., p. A. D-wicza . . . . .                                          | 142 |

|                                                                                                    | Str.               |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|
| Kamil Flammarion. Kto pierwszy powziął myśl o ruchu ziemi, p. S. B. . . . .                        | 149                |
| Mowa na pogrzebie ś. p. Karola Jurkiewicza, wypowiedziana przez Br. Znatowicza . . . . .           | 177                |
| Dwa jubileusze, p. Br. Znatowicza 305, 326, 345                                                    |                    |
| Kompas podróżny z 18 stulecia, p. Feliksa Piotrowskiego . . . . .                                  | 307                |
| Dwa jubileusze. Czterdziestolecie Tow. chemicznego niemieckiego, p. d-ra A. J. Goldsoblą . . . . . | 401, 425           |
| Z powodu artykułu „Kompas podróżny z 18 stulecia“, p. d-ra Feliksa Przypkowskiego . . . . .        | 461                |
| Henryk Becquerel. Nekrologia . . . . .                                                             | 559                |
| Henryk Becquerel, p. M. . . . .                                                                    | 590                |
| Jan Ingen-Housz, p. Adama Czartkowskiego . . . . .                                                 | 641, 661, 680, 697 |
| Z zabytków gnomonicznych, p. d-ra Feliksa Przypkowskiego . . . . .                                 | 729                |
| Zakres pracy Lamarcka, p. R. Minkiewicza . . . . .                                                 | 817                |

## VIII. Sprawozdania z literatury.

|                                                                                                                                                         |     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| D-ra Roberta Bonneta „Lehrbuch der Entwicklungsgeschichte“, sprawozd. d-ra Jana Tura . . . . .                                                          | 60  |
| Sergiusza Miecza „Anglia“, sprawozd. p. Adama Kudelskiego . . . . .                                                                                     | 93  |
| G. E. F. Schultza, Natur—Urkunde. Biologicznie objaśnione zdjęcia fotograficzne z natury zwierząt i roślin, sprawozd. p. Adama Czartkowskiego . . . . . | 285 |
| Z. Rozena i St. Kameckiego Klucz do oznaczania minerałów, spr. p. Z. Weyberga . . . . .                                                                 | 398 |
| Nowe podręczniki botaniki, sprawozd. p. Adama Czartkowskiego . . . . .                                                                                  | 443 |
| D-ra Józefa Nusbauma Zootomia praktyczna, sprawozd. p. Jana Sosnowskiego . . . . .                                                                      | 765 |

## IX. Działalność Szkół i Ciał naukowych, Zjazdy, Odczyty.

|                                                                                                    |     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Uchwała Wydziału matematyczno-przyrodniczego Akademii Umiejętności w Krakowie, wiad. bież. . . . . | 128 |
| Konkursy Akademii Umiejętności w Krakowie, wiad. bież. . . . .                                     | 207 |
| Zjazd IV Przyrodników i Lekarzy czeskich, wiad. bież. . . . .                                      | 224 |
| Konkurs, wiad. bież. . . . .                                                                       | 255 |
| Działalność komitetu międzynarodowego do badania mórz, kr. n., p. L. H. . . . .                    | 270 |



| Str.                                   |                                                                                                                                                    |
|----------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                        | Czwarty zjazd w Pradze Czeskiej, wiad. bież. . . . .                                                                                               |
| 335                                    | Komisya ochrony osoblności przyrody, Wiad. bież. . . . .                                                                                           |
| 335                                    | Stypendya im. W. Osławskiego. . . . .                                                                                                              |
| 367                                    | Zadania konkursowe Tow. Nauk. Warsz. . . . .                                                                                                       |
| 367                                    | Konkurs Tow. Nauk. Warsz., wiad. bież. . . . .                                                                                                     |
| 383                                    | Towarzystwo kursów naukowych. Wydział Techniczny, wiad. bież. . . . .                                                                              |
| 399                                    | IX-ty międzynarodowy kongres geograficzny, p. L. H. . . . .                                                                                        |
| 412                                    | Meteorologiczna organizacya międzynarodowa, rozm. p. r. . . . .                                                                                    |
| 478                                    | Zarząd koła Matematyczno - Fizycznego, wiad. bież. . . . .                                                                                         |
| 479                                    | 39-ty Zjazd Antropologiczny we Frankfurcie nad Menem, p. d-ra Edwarda Lotha . . . . .                                                              |
| 578                                    | Komunikat Akad. Umiejętności w Krakowie . . . . .                                                                                                  |
| 815                                    | Z krakowskiej Akademii Umiejętności, Wydział Matematyczno - Przyrodniczy, 77, 107, 123, 190, 302, 349, 365, 396, 413, 476, 510, 522, 684, 766, 782 |
|                                        | Z poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk . . . . .                                                                                               |
| 45, 202                                | Z warszawskiego Towarzystwa Naukowego. . . . .                                                                                                     |
| 143, 176, 240, 320, 383, 672, 751, 799 |                                                                                                                                                    |

### X. Korespondencya Wszechświata.

|          |                                                                                     |
|----------|-------------------------------------------------------------------------------------|
|          | Zorza północna d. 26 marca, p. Tad. Banachiewicza . . . . .                         |
| 240      | Xanthium spinosum, p. Br. Pawlewskiego. . . . .                                     |
| 573      | Inula Helenium L.—Oman wielki, p. J. K. Muszyńskiego . . . . .                      |
| 591      | Xanthium spinosum, p. K. Kulwiecia. . . . .                                         |
| 605, 621 | Trzęsienie ziemi, p. E. Znatowicza . . . . .                                        |
| 655      | Trzęsienie ziemi, p. d-ra Franciszka Błonskiego . . . . .                           |
| 670      | Trzęsienie ziemi, p. Stefana Lewickiego . . . . .                                   |
| 670      | W sprawie Xanthium spinosum, p. Tadeusza Furgalskiego . . . . .                     |
| 670      | Matricaria discoidea DC., p. Karola Drymmera . . . . .                              |
| 701      | Nieco o znajdującym się na Litwie orzechu wodnym, p. d-ra W. Dybowskiiego . . . . . |
| 749      |                                                                                     |

| Str. |                                                          |
|------|----------------------------------------------------------|
|      | Impatiens parviflora, p. Edw. Niezabitowskiego . . . . . |
| 797  |                                                          |

### XI. Artykuły treści ogólnej.

|          |                                                                                             |
|----------|---------------------------------------------------------------------------------------------|
|          | Miłośnicy i protektorowie Astronomii, p. d-ra Feliksa Przypkowskiego . . . . .              |
| 385      | Eryk Marks. Granice w naturze i postrzeganiu, tłum. J. S. . . . .                           |
| 481, 505 | Curie Marya ze Skłodowskich. Przedmowa do dzieł Piotra Curiego, tłum. J. Faterson . . . . . |
| 545      | Historya i meteorologia, kr. n., p. M. . . . .                                              |
| 574      | Biurokratyzm w przyrodzie, p. d-ra L. Bykowskiego . . . . .                                 |
| 577      | Choroba morska, rozm. p. M. . . . .                                                         |
| 592      | Kilka uwag z psychologii porównawczej, p. Jana Golańskiego . . . . .                        |
| 676      | Luźne uwagi, p. Br. Znatowicza . . . . .                                                    |
| 717      | Pr. M. Verworn. Procesy świadomości, tłum. W. Sawicka . . . . .                             |
| 771, 788 |                                                                                             |

### XII. Wiadomości drobne. Informacye.

|     |                                                                                        |
|-----|----------------------------------------------------------------------------------------|
|     | Parki narodowe w Argentynie, rozm. p. L. H. . . . .                                    |
| 15  | Piasek śpiewający, kr. n., p. S. B. . . . .                                            |
| 30  | Sto tysięcy marek za dowód twierdzenia matematycznego, kr. n., p. A. D-wicza . . . . . |
| 94  | Tępienie zwierząt przez człowieka, rozm. p. w. w. . . . .                              |
| 111 | Gromadzenie zapasów pokarmowych przez sorki, kr. n., p. Cz. St. . . . .                |
| 143 | Kosmos, wiad. bież. . . . .                                                            |
| 479 | Drzewo kamforowe we Francyi, kr. n., p. Bohd. D. . . . .                               |
| 622 | Produkcya kauczuku, rozm. p. Bohd. D. . . . .                                          |
| 623 | Najście szarańczy w Afryce, rozm. p. r. . . . .                                        |
| 639 | Zegar olbrzymi, rozm. p. M. . . . .                                                    |
| 687 | Używanie soli, rozm. p. h. j. r. . . . .                                               |
| 687 | Zapis Jakóba Natansona, wiad. bież. . . . .                                            |
| 719 | Od redakcyi . . . . .                                                                  |
| 800 |                                                                                        |